

Infektioidentorjuntayksikkö

KIRURGINEN KÄSIEN DESINFEKTIO JA PUKEUTUMINEN LEIKKAUKSEEN

Käsien pesu

Mikäli leikkaustiimin kädet ovat näkyvästi likaiset tai mahdollisesti bakteeri-itiöiden tai norovirusten tahraamat, ne tulee pestä saippualla ja vedellä ennen leikkausyksikköön saapumista, esimerkiksi pukeutumistilassa. **Saippuapesu ei ole rutiinisti tarpeen ennen päivän ensimmäistä leikkausta, jos kädet ovat puhtaat.** Leikkausten välillä kädet pestään vedellä ja saippualla ennen desinfektiota vain, jos edellisessä leikkauksessa käsineet ovat rikkoutuneet ja kädet ovat veriset tai eritteiset.

Kirurginen käsien desinfektio

Ennen kirurgista käsien desinfektiota huolehdi että:

- hiukset ovat myssyn sisällä
- kirurginen suu-nenäsuojus on kasvoilla
- käsikorut on poistettu

A) Ennen päivän (tai työrupeaman) ensimmäistä leikkausta:

- Mikäli kynnenaluset ovat likaiset, puhdista ne pehmeällä harjalla (muuten harjan käyttö on tarpeetonta – vahingoittaa ihoa).
- Huuhtelee ja pese kädet saippualla ja vedellä vain, jos ne ovat likaantuneet. Kuivaa sen jälkeen kädet huolellisesti tehdaspuhtaalla paperipyyhkeellä.
- Hiero huolellisesti käsiin ja käsivarsiin alkoholiuuhdetta.
- Ota alkoholiuuhdetta toistuvasti (7–9 kertaa annoksen ja käsien koosta riippuen), niin että kädet pysyvät kosteana **3 minuutin** desinfektiohieronnin ajan.
- Hiero käsihuuhdetta ensimmäisellä kerralla käsiin ja käsivarsiin – aina kynärtaipeeseen saakka. Jokaisella seuraavalla kerralla pienennä aluetta asteittain. Kahdella viimeisellä kerralla keskity kämmenen alueelle (muista sormenpäät, peukalo, sormien välit)
- Hiero käsihuuhdetta niin kauan, että alkoholi haihtuu. Käsien on oltava täysin kuivat, ennen kuin laitat suojakäsineet käsiin.

B) Toisiaan seuraavien leikkausten välillä / leikkaustauon jälkeen

- Huuhtelee ja pese kädet saippualla ja vedellä vain, jos ne ovat likaantuneet. Kuivaa sen jälkeen kädet huolellisesti tehdaspuhtaalla paperipyyhkeellä.
- Hiero huolellisesti käsiin ja käsivarsiin alkoholiuuhdetta.
- Ota käsiin alkoholiuuhdetta toistuvasti, niin että kädet pysyvät kosteina koko desinfektiohieronnin ajan. Desinfektion tulee kestää **aina vähintään 3 minuuttia** riippumatta leikkauksen kestosta tai leikkaustauon pituudesta.
- Hiero käsihuuhdetta niin kauan, että alkoholi haihtuu. Käsien on oltava täysin kuivat, ennen kuin laitat suojakäsineet käsiin.

Pukeutuminen

- Ota takista kiinni selkäpuolelta desinfioiduin käsin.
- Avaa takki väljässä tilassa niin, ettei takin ulkopuoli (steriili puoli) kosketa ympäristöä/pintoja.
- Työnnä kädet hihoihin yhtä aikaa. Anna avustajan auttaa hihojen vetämisessä.
- Laita steriilit leikkauskäsineet käsiin niin, että ne pysyvät koko ajan steriileinä.
- Avustajan sidottua selkäpuolen nauhat, anna hänelle lappunen, jossa on nauha takaosan epästeriilin osan peittämiseksi.
- Käsia ei saa pyyhkiä leikkaustakin helmaan.
- Leikkausasu on steriili vain edestä vyötärön seudulle.
- Pidä kädet pystyasennossa, ei sivuilla.
- Leikkauskäsineet ojennetaan leikkaaville lääkäreille ja avustajille.
- Älä koskettele hoitoympäristöä (ovenkahvat, lamput, säätönapulat jne.) jotta käsineet eivät kontaminoidu. Muista tämä koko toimenpiteen ajan.

Suojainten riisumisen jälkeen kädet desinfioidaan.